

www.DirectieveTherapie.nl

Dank voor uw download

U kunt er natuurlijk uit citeren, graag zelfs, maar dan wel met bronvermelding. U mag dit artikel ook ruimhartig verspreiden mits het niet voor commerciële doeleinden is. In die gevallen pas na onze schriftelijke toestemming.

Opname in bloemlezingen en readers moedigen wij aan, maar wel graag eerst even overleggen.

Alle rechten van de artikelen liggen bij
de Stichting Cognitie en Psychose.

Voor alle vragen:
info@gedachtenuitpluizen.nl

De kracht van de sociale professional

GERARD LOHUIS

Marco Brok & **Eveline Vollbracht** (2016). *Werken met hoofd, hart en handen: Kracht van de sociale professional*. Amsterdam: Uitgeverij SWP. 168 pp., € 23,50. ISBN 9789088506253

De Britse krant *The Guardian* heeft de sociale professionals in Engeland opgeroepen om door middel van *crowdsourcing* — eigen publiek inzetten om verhalen te maken — hun dagelijkse werk voor het voetlicht te brengen. Op de website *Guardian Witness* heeft dit geresulteerd in de publicatie van verhalen, foto's en video's die de praktijk nu eens niet in het nieuws brengen omdat er iets fout is gegaan, maar die de lezer meenemen op de zoektocht van de hulpverlener die zijn cliënten zo goed mogelijk wil bijstaan.

De auteurs van *Werken met hoofd, hart en handen* willen, in navolging van de Britse pers, het vak laten zien in de taal van de professionals, en niet in taal van managers en politici, die volgens hen spreken in een zielloze taal. Vanaf 2013 zijn ze bezig geweest verhalen te verzamelen van collega's die werkzaam zijn binnen het sociale domein. Het gaat hier niet om wetenschap, maar om een werkveld dat doorspekt is met emoties en eigenzinnige opvattingen, waarin de weerbarstige praktijk vraagt om een aanpak die meestal niet in methodische werkboeken is terug te vinden. In het slotwoord, getiteld *Avonturiers van het sociale domein*, wordt dit nog eens krachtig samengevat. Daarin stellen de samenstellers dat wanneer de professional de leefwereld van de cliënt binnentreedt, de uitkomst niet bij voorbaat vaststaat. Hoezeer het psychosociaal werk ook in protocollen en methoden wordt opgesloten, de professional treedt daarbuiten, om van binnenuit de leefwereld van de ander te leren begrijpen. Dit vraagt om betrokkenheid, improvisatie, creativiteit, doorzettingsvermogen, en bovenal om contact aangaan en een relatie opbouwen. Het woord 'intuïtie' duikt te pas en te onpas op wanneer de samenstellers willen uitleggen hoe belangrijk het is om goed onderbouwde kennis vanuit ervaring toe te passen in het contact.

Harry Kunneman van de School voor Humanistiek in Utrecht gebruikt in dit kader het begrip 'emergentie'. Hij wil daarmee laten zien dat een probleemoplossing vrijwel nooit lineair verloopt, via de doelgerichte route van probleembepaling via diagnose naar evaluatie. Hij pleit voor een werkwijze waarbij via contact met, en goed luisteren naar, de cliënt, de oplossing als het ware tevoorschijn komt, en men ineens ziet en begrijpt wat er moet gebeuren. Zijn collega Andries Baart heeft dat in 2004 mooi beschreven in zijn boek *Een theorie van de presentie*, waarmee een startschot werd gegeven voor een evidence-based practice die, zoals de term aangeeft, meer uitgaat van de praktijk. Door zorgvuldig te kijken naar hoe goede professionals erin slagen aan te sluiten bij hun cliënten en er voor hun cliënten op een betekenisvolle wijze te zijn, heeft Baart laten zien hoezeer mensen daarvan opknappen.

Zonder het woord 'presentie' te noemen, zijn alle voorbeelden uit de praktijk die de professionals in het boek *Werken met hoofd, hart en handen* beschrijven hierop gebaseerd. Vanuit een indeling in 'hoofd', 'hart' en 'handen' wordt in ieder deel een bepaald thema beschreven. Elk hoofdstuk begint met een beschrijving van het thema en wordt afgesloten met een onderbouwing ervan vanuit de praktijk, en wel door een hulpverlener erover aan het woord te laten. De samenstellers van het boek hebben na lezing van alle ingezonden verhalen geprobeerd om elke invalshoek onder te brengen binnen één van de drie genoemde onderdelen. Dit doet enigszins geforceerd aan, omdat de thema's die besproken worden allemaal wel iets van de elementen hoofd, hart en handen in zich hebben.

Wanneer bepaalde situaties uit de praktijk beschreven worden, is het niet moeilijk om kritiek te leveren, ergernis te voelen, juist geheel meegenomen te worden of ontroerd te raken. Ook kan zich bij de lezer de vraag opdringen naar een onderbouwing of een methodische verantwoording. Die worden echter niet gegeven. Het is de kracht van het boek dat men blijft bij de betekenis en beleving van zowel de professional als de cliënt. Deze insteek levert verrassende inzichten op, onverwachte oplossingen en mooie resultaten, vanuit de betrokkenheid en compassie van de professional met de cliënt. Kunneman zegt niet voor niets dat oplossingen tevoorschijn kunnen komen wanneer men niet al te doelgericht werkt, en Baart heeft laten zien hoe tevreden cliënten zijn met professionals die, wanneer de praktijk erom vraagt, buiten de geëigende banen durven te werken. Voor wie dit laatste aanspreekt, is het boek bedoeld. En het verzamelen van alle evidence begint nu eenmaal bij bestuderen van de praktijk.

Verkrijgbaar bij Boom Psychologie & Psychiatrie

Gids voor de huisartsenpraktijk: DSM-5® helpt de huisarts of POH-GGZ eenvoudig een DSM-classificatie te kiezen. Korte beslisbomen met de belangrijkste klachten verwijzen naar de psychische stoornis die daar het beste bij past.

Bij elke DSM-stoornis is de ICD-code opgenomen. Daarnaast bevat de gids een lijst met ICPC-codes. Via deze lijst is gemakkelijk op te zoeken welke DSM-stoornis aansluit bij een bepaalde ICPC-codering.

Paperback | ISBN 9789089534101 | 152 p.

NIEUW

- ✓ Alle actuele DSM-5 uitgaven slim doorzoekbaar
- ✓ Snel informatie opzoeken voor EPD en declaraties
- ✓ Beslisbomen, interviewschema's, oefenvragen en casussen

Lees meer en bestel op
www.boompsychologie.nl

**Boompsychologie
& psychiatrie**

Geen verzendkosten binnen
Nederland vanaf € 20,-
Prijs geldt in 2017, o.v.v. wijzigingen

Binnenkort bij Boom Psychologie & Psychiatrie

Hoe het contact tussen patiënt en hulpverlener zou moeten verlopen is een hot item in media en maatschappij. *Zelfonthulling - Openheid van professionals in de ggz* zet hulpverleners aan het denken over vraagstukken die aan deze kwestie raken.

Verschillende auteurs bezinnen zich op de vraag hoe je je rol als hulpverlener invult in het contact met je patiënten.

Zijn er algemene regels op te stellen of hangen de omgangsnormen af van de individuele situatie en persoonlijkheid van de therapeut?

Zelfonthulling biedt vernieuwende perspectieven op een nog steeds gevoelig gebied in de professionele hulpverlening.

Paperback | ISBN 9789058757999 | 140 p. | € 16,95

**Reserveer alvast uw exemplaar op
www.boompsychologie.nl**

**Boompsychologie
& psychiatrie**

Geen verzendkosten binnen
Nederland vanaf € 20,-
Prijs geldt in 2017, o.v.v. wijzigingen